

STORTINGET

Representantforslag 99 S

(2019–2020)

fra stortingsrepresentantene Solfrid Lerbrekk, Audun Lysbakken, Torgeir Knag Fylkesnes, Petter Eide og Nicholas Wilkinson

Dokument 8:99 S (2019–2020)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Solfrid Lerbrekk, Audun Lysbakken, Torgeir Knag Fylkesnes, Petter Eide og Nicholas Wilkinson om straff for påvirkning til trygdemisbruk

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne er kjent med at enkelte bedrifter bruker ansatte som er permitterte og går på dagpenger, som ulovlig arbeidskraft betalt av statskassa, enten ved betalt eller ubetalt arbeid.

For de arbeidstakerne dette gjelder, vil det kunne få alvorlige konsekvenser hvis det avdekkes at de svindler til seg dagpenger, mens det for bedriftseiere og -ledere virker å ha få konsekvenser. Det er mulig å straffes for medvirkning til bedrageri, men det finnes få dommer som viser eksempler på dette.

I sin trusselvurdering skriver Økokrim blant annet følgende:

«Et økt antall permitteringer, statens inntektssikring av den permitterte og vedtaket om å forskuttede deler av dagpengegrunnlaget vil sannsynligvis føre til økt omfang av svindel med dagpenger. Dette vil medføre store tap for velferdsstaten. Det er videre sannsynlig at utenlandske arbeidstakere som ikke kjenner sine rettigheter vil bli utnyttet slik at arbeidsgiver kan profitere på permitteringsutbetalinger.»

I en artikkel i Dagens Næringsliv 20. april 2020 kommer det frem at tilsynene fra a-krimsentrene har blitt redusert under covid-19. Forslagsstillerne mener det er avgjørende at tilsynene igangsettes så fort det lar seg gjøre med hensyn til smittevern.

I en artikkel i VG 27. mars 2020 kommer det frem at Fair Play Bygg Oslo og omegn varsler at kriminelle foretak svindler med støtteordninger til næringslivet, og permitterte arbeidstakere er på jobb. I artikkelen bekrefter også representanter fra NAV Kontroll og Arbeidslivskriminalitets-senteret i Oslo at de har fått inn henvendelser og tips om at arbeidsgivere misbruker permitteringsordningen.

I en situasjon der en bedrift står i en så utrygg økonomisk situasjon, vil den permitterte stå i et ekstremt skjevt maktforhold til bedriften og sjefen sin. For mange vil det være et svært vanskelig valg å skulle si nei, når sjefen ber om at man svindler med dagpengene. Levebrødet står på spill, og på et tidspunkt kan det være den samme sjefen som avgjør hvem som har jobb videre og ikke.

Det er riktig å reagere på svindel med fellesskapets ordninger. Derfor må samfunnet sørge for at sjefen som oppfordrer til eller presser frem svindel med dagpenger, også får svi, både for å bidra til at folk gjør seg til kjeltringer og for å misbruke sin maktposisjon overfor den ansatte til å stille folk i en utsatt posisjon overfor umulige valg. Et slikt tiltak kan bidra til å skjerme arbeidstakere mot utilbørlig press.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g:

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om egne straffebestemmelser for bedrifter og bedriftsledere som oppfordrer, presser eller påvirker permitterte ansatte til å begå lovbrudd ved å jobbe for bedriften uten å registrere det, samtidig som de mottar dagpenger.

5. mai 2020

Solfrid Lerbrekk

Audun Lysbakken

Torgeir Knag Fylkesnes

Petter Eide

Nicholas Wilkinson